

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន ស្តីពី

ការឃ្នាំមើល និងការផ្តល់ពិន្ទុលើលទ្ធផលនៃការបំពេញ/អនុវត្តន៍គោលនយោបាយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំទី១

រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ បានដាក់ចេញ និងប្រកាសគោលនយោបាយរបស់ខ្លួនដោយបានបែងចែងជា០៤ វិស័យធំៗ រួមមាន៖ ១. ការការពារជាតិសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ, ២. ការពង្រឹងរដ្ឋបាលសាធារណៈ, វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ, ការពង្រឹងផ្នែកច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ, ៣. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និង ៤, ការអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំ, សុខាភិបាល, ការងារ, វប្បធម៌ និង សង្គមកិច្ច។ ក្នុងវិស័យទាំងបួន(០៤)នេះ គេឃើញ មានចំណុចតូចៗជាច្រើនដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានសន្យាថានឹងសម្រេចឲ្យបាន ឬបន្តអនុវត្តក្នុងនីតិកាលទី៥នេះ ប៉ុន្តែ ចំណុចនៃការសន្យាទាំងនោះមិនត្រូវបានកំណត់ជាចំនួនជាក់លាក់នោះទេ។ មានតែគោលនយោបាយ១៦ចំណុចតែ ប៉ុណ្ណោះមានសូចនាករច្បាស់លាស់គឺនៅក្នុងវិស័យទី០៣ និងទី០៤ ។សម្រាប់គោលនយោបាយដែលគ្មានសូចនាករ ច្បាស់លាស់ មាន៣៣ចំនុច ខុមហ្វ្រែលបានធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានទាំងនោះ ដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋជាម្ចាស់ឆ្នោត បោះឆ្នោតផ្តល់ពិន្ទុ។

ក្នុងរយៈពេលមួយ (០១) ឆ្នាំដំបូងនៃរដ្ឋសភានីតិកាលទី៥ រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជន កម្ពុជា បានសម្រេចពេញលេញនូវការបំពេញ/អនុវត្តន៍គោលនយោបាយចំនួន០៦ (៣៧,៥%)នៃ១៦ ចំណុចនៃគោល នយោបាយដែលមានសូចនាករច្បាស់លាស់ រួមមានដូចជា៖ កំណើនកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៧%ក្នុងមួយឆ្នាំ, ការកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្រក្នុង អត្រា ០១%ក្នុងមួយឆ្នាំ, ការបញ្ឈប់ការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច, ការកែលម្អផ្លូវលំជនបទជាដំបូង ៗ ពីផ្លូវក្រាល គ្រួសក្រហមទៅជាផ្លូវក្រាលកៅស៊ូ ឬផ្លូវបេតុង, ការរៀបចំគោលនយោបាយដឹកជញ្ជូនទីក្រុង និងគោលដៅនៃ ចំនួនទេសចរណ៍ពីក្រៅប្រទេស។

ចំណែកគោលនយោបាយចំនួន០៧រួមមាន ការរក្សាផ្ទៃនេសាទទឹកសាប, ការចុះបញ្ជីដីធ្លី, ការកសាងគោល នយោបាយជាតិស្តីពីសិទ្ធិលំនៅស្ថាន, ប្រជាជនទទួលសេវាទឹកស្អាត, ពង្រីកការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីពីបណ្តាញជាតិឲ្យដល់ ភូមិ, បន្តកសាងអនុវិទ្យាល័យឲ្យបានគ្រប់យ៉ូ និងការរៀបចំគោលនយោបាយជាតិស្តីពីមុខរបរ និងការងារ ត្រូវបានរាជ រដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្ត ឬ/និងសម្រេចបានខ្លះៗ។ ឯគោលនយោបាយចំនួន០៣ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្ត តែមិនអាច សម្រេចបានតាមការសន្យារបស់ខ្លួន។ គោលនយោបាយទាំងបីនោះមានដូចជា គោលនយោបាយនាំចេញអង្ករឲ្យបាន ១លានតោន នៅឆ្នាំ២០១៥, ការរក្សាផ្ទៃដីដែលគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ និងការដាក់ឲ្យដំណើរការរបបប្រាក់សោធន៍ និវត្តន៍សម្រាប់កម្មករនិយោជិតក្នុងវិស័យឯកជន។

Vision : A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

ទស្សនវិស័យ ៖ ដើម្បីឲ្យការបោះឆ្នោតមានគុណភាព ដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រជាជនប្រកបដោយជីវភាពធនធាន។

ចំពោះការផ្តល់ពិន្ទុសម្រាប់ឆ្នាំទី១(ករណីសិក្សា នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តសៀមរាប) មានប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួនភាគច្រើននៃ ៤៤,៤% ពេញចិត្តខ្លះចំពោះការបំពេញ/អនុវត្តន៍គោលនយោបាយ៣៣ចំណុចដែលមិនមានសូចនាករ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ ប៉ុន្តែប្រជាពលរដ្ឋរហូតដល់ ៥៥,៦% មិនពេញចិត្តនឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ ទាំងនោះក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងមក។

ក្នុងចំណោមគោលនយោបាយទាំង០៤វិស័យ ការបំពេញ/អនុវត្តន៍គោលនយោបាយការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំ សុខាភិបាល ការងារ វប្បធម៌ និងសង្គមកិច្ច ត្រូវបានប្រជាពលរដ្ឋនៅខេត្តសៀមរាប និងរាជធានីភ្នំពេញ ពេញ ចិត្តច្រើនជាងគេ (៥០,៧%) ប៉ុន្តែចំនួនប្រជាជន ភាគច្រើនបានផ្តល់ពិន្ទុពេញចិត្តខ្លះតែប៉ុណ្ណោះ ខណៈដែលការផ្តល់ ពិន្ទុមិនពេញចិត្ត មានប្រជាពលរដ្ឋរហូតដល់ជាង៤៩% បានផ្តល់ពិន្ទុមិនពេញចិត្តទាំងស្រុង ឬពេញចិត្តតិចតួច។ បើមើល ថវិកាជាតិដែលគ្រោងចំណាយឆ្នាំ២០១៤ចំនួន៣៤០០លានដុល្លារអាមេរិកវិញ រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រោងចំណាយ លើវិស័យសង្គមកិច្ច ចំនួន ២៣,៣%, វិស័យការពារជាតិ និងសន្តិសុខ ចំនួន ១៣,៨%, វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ចំនួន ៨,៩% និងវិស័យរដ្ឋបាលទូទៅចំនួន ៨,២% នៃថវិកាជាតិសរុបដែលរួមបញ្ចូលទាំងថវិកាមិនទាន់បែងចែក។ ហើយការចំណាយ លើវិស័យសង្គមកិច្ចគឺច្រើនជាងគេ បើធៀបនឹងវិស័យបីផ្សេងទៀត។

ចំណែកការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈត្រូវបានប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងខេត្តទាំងពីរមិនពេញចិត្តច្រើនជាងគេវិញ (៦១,៤%) ក្នុងចំណោមគោលនយោបាយទាំងអស់។ រាជរដ្ឋាភិបាលបាន គ្រោងចំណាយថវិកាជាតិមានចំនួន១៣,៨% ច្រើនលំដាប់ទី២ ចំពោះការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយវិស័យនេះ។ លទ្ធផល នៃការពេញចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ គឺមិនល្អប្រសើរឡើយ បើធៀបនឹងការចំណាយថវិកាលើវិស័យនេះ។

រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភា គឺស្ថិតនៅក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាតែមួយគត់ ខុសពីអាណត្តិមុនៗដែលរាជរដ្ឋាភិបាលសម្ព័ន្ធភាពកើតចេញពីការដឹកនាំរបស់គណបក្សកាន់ អំណាចគឺគណបក្សប្រជា ជនកម្ពុជា និងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច។ រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងនីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភានេះខ្វះនីត្យានុកូលភាព ដោយសារ តែការបង្កើតរាជរដ្ឋាភិបាលមិនស្របតាមនីតិវិធីរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ព្រោះថា ការបោះឆ្នោតផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តលើសមាសភាពរាជ រដ្ឋាភិបាលធ្វើតាមនីតិវិធីបោះឆ្នោតជាកញ្ចប់ ជាមួយការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធាន, អនុប្រធានរដ្ឋសភា និងប្រធាន, អនុ ប្រធាន និងសមាជិកគណៈកម្មការនានានៃរដ្ឋសភា កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី១ ដោយអនុវត្តតាម មាត្រា ៤^២ នៃច្បាប់ធម្មនុញ្ញបន្ថែម ឆ្នាំ២០០៤។ ច្បាប់ធម្មនុញ្ញបន្ថែម ត្រង់មាត្រា ៣ បានចែងយ៉ាង

¹ តម្លៃនៃការពេញចិត្ត គឺផលបូកបញ្ចូល តម្លៃនៃការផ្តល់ពិន្ទុពេញចិត្តទី២(ពេញចិត្តខ្លះ), ទី៣(ពេញចិត្តមធ្យម ឬពាក់កណ្តាល), ទី៤(ពេញចិត្តច្រើន) និងទី៥ (ពេញចិត្តស្មើទាំងស្រុង ឬទាំងស្រុង)

² ការរៀបចំបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជន ដើម្បីបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង(ប្រធាន អនុប្រធាន ក៏ដូចជាប្រធាននិងអនុប្រធានគណៈកម្មការ) និងផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្ត(ចំពោះ សមាជិករដ្ឋាភិបាល)ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- បញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនប្រធាន អនុប្រធាននៃរដ្ឋសភា ក៏ដូចជាប្រធាន និងអនុប្រធានគណៈកម្មការជំនាញទាំងអស់នៃរដ្ឋសភា ត្រូវរៀបចំ និងស្នើដោយគណបក្សនយោបាយ ដែលព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតរាជរដ្ឋាភិបាលចំរុះ ហើយត្រូវធ្វើជូនព្រឹទ្ធសមាជិករដ្ឋសភា។
- តាមសេចក្តីស្នើពីគណបក្សនយោបាយ ដែលមានចំនួនអាសនៈច្រើនជាងគេនៅក្នុងរដ្ឋសភា តាមរយៈព្រឹទ្ធសមាជិកសភា ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ តាំងវេជនមួយរូប ក្នុងចំណោមគណបក្សនយោបាយដែលឈ្នះឆ្នោតឲ្យបង្កើតរាជរដ្ឋាភិបាល។ វេជនដែលត្រូវចាត់តាំងនេះ ត្រូវរៀបចំផ្លូវផ្តល់ដំណោះស្រាយដល់រាជរដ្ឋាភិបាលរួចធ្វើបញ្ជីរាយនាមសមាជិកទាំងអស់នៃរាជរដ្ឋាភិបាលជូនព្រឹទ្ធសមាជិករដ្ឋសភា។
- ព្រឹទ្ធសមាជិករដ្ឋសភា ត្រូវរៀបចំបញ្ជីរាយនាមជាកញ្ចប់មួយនូវបេក្ខជន ប្រធាន អនុប្រធាន នៃរដ្ឋសភា ក៏ដូច ជាប្រធាន និងអនុប្រធាន គណៈកម្មការជំនាញទាំងអស់ នៃរដ្ឋសភា ព្រមទាំងបេក្ខជននាយករដ្ឋមន្ត្រី និងសមាជិកទាំងអស់នៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីដាក់ជូនរដ្ឋសភាបោះឆ្នោត។

ច្បាប់ថា ក្នុងករណីដែលឃើញថានីតិវិធីនៃមាត្រា ៨២ថ្មី និង ១១៩ ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ មិនអាចសម្រេចបាន ទើប ច្បាប់ធម្មនុញ្ញបន្ថែមមាត្រា៤ត្រូវបានគេអនុវត្ត។

រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ ដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានបង្កើនក្រសួងដល់ចំនួន២៨ ដោយលុប អាជ្ញាធរជាតិមួយ។ ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលនេះ នៅតែមានចំនួនច្រើនរហូតដល់ប្រមាណ ៦០០នាក់ ក្នុងនោះសមាជិក រាជរដ្ឋាភិបាលមានចំនួន ២៤៤រូប និង អនុរដ្ឋលេខាធិការមានចំនួន២៣៨ រូប ព្រមទាំងទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាលចំនួន ប្រមាណជា ១០០រូប និងមន្ត្រីនយោបាយជាន់ខ្ពស់ច្រើនរូបទៀតផង ដោយសារតែគ្មានបទបញ្ញត្តិនៃ ច្បាប់ចែងកំណត់ អំពីចំនួនក្រសួង សមាជិកគណៈរដ្ឋមន្ត្រី អនុរដ្ឋលេខាធិការ និងទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយរាជ រដ្ឋាភិបាល ឬ/និងនាយករដ្ឋមន្ត្រី។ អ្វីគួរកត់សម្គាល់នោះ គឺចំនួនស្ត្រីក្នុងសមាសភាពគណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានកើនឡើងដល់ ១៧% នៃនីតិកាលទី៥។

ប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសជិតខាង ជាពិសេសប្រទេសនៅក្នុងតំបន់ជាមួយគ្នា រចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាល ប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្នពិតជាមានចំនួនច្រើន ខណៈដែលចំនួនសមាជិកសភា នានីតិកាលទី៥ មិនសមាមាត្រនឹង ប្រជាសាស្ត្រ ទំហំភូមិសាស្ត្រ និងសេដ្ឋកិច្ច។ ផលទុនសរុបប្រចាំឆ្នាំ២០១៣ របស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគឺ \$១០០៧ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗ ខណៈដែលប្រទេសបង់ក្លាដេសមានចំនួន \$៩៥៨។ ទិន្នន័យឆ្នាំ២០១៣បង្ហាញថា បង់ក្លា ដេសជាប្រទេសមានប្រជាជនចំនួន ១៥៨.៥១៣.០០០ នាក់^៣ មានសមាជិកគណៈរដ្ឋមន្ត្រីចំនួនតែ ៥៥ រូបប៉ុណ្ណោះ។ លើសពីនេះទៀត ឥណ្ឌា ប្រទេសដែលមានប្រជាជនចំនួន ១,២៦៧,៤០២,០០០ និងផលទុនសរុបសម្រាប់ម្នាក់ចំនួន \$១,៤៩៩ មានសមាជិកគណៈរដ្ឋមន្ត្រីត្រឹមតែ ៦៦ រូបប៉ុណ្ណោះ។ ចំនួនប្រជាជននៃប្រទេសទាំងពីរ ច្រើនជាងប្រទេស កម្ពុជាដល់ទៅជាងរាប់សិបដង ប៉ុន្តែកម្ពុជាមានសមាជិកគណៈរដ្ឋមន្ត្រីរហូតចំនួន ២៤៤ នាក់^៤ ដោយមិនទាន់រាប់បញ្ចូល អនុរដ្ឋលេខាធិការដែលមានចំនួន២៣៨រូបនោះទេ។

ខុមហ្វ្រែល បានរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពី ការឃ្នាំមើល និងការផ្តល់ពិន្ទុលើលទ្ធផលនៃការបំពេញ/អនុវត្តន៍ គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំទី១ ផ្អែកលើការវិភាគព័ត៌មាន ឬទិន្នន័យដែលមានស្រាប់មកពី ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ របាយការណ៍បឋមរបស់អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ សារព័ត៌មានជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងស្ថាប័ន ជាតិ និងអន្តរជាតិផ្សេង ដើម្បី វាយតម្លៃលើការបំពេញ/អនុវត្តន៍គោលនយោបាយមានស្ថេរនាករច្បាប់លាស់។ សម្រាប់ មួយផ្នែកផ្សេងទៀតគឺការផ្តល់ពិន្ទុដោយប្រជាពលរដ្ឋតាមរយៈ វេទិកាម្ចាស់ឆ្នោតត្រូវបានរៀបចំឡើង នៅក្នុងខេត្តសៀម រាប និងរាជធានីភ្នំពេញ ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋចូលរួម ប្រមាណជា ២៥០នាក់ កាលពីចុងឆ្នាំ២០១៤។ ប្រជាពលរដ្ឋផ្តល់ ពិន្ទុចំនួនពីរលើក^៥ លើលទ្ធផលនៃការបំពេញ/អនុវត្តន៍គោលនយោបាយដែលមិនមានស្ថេរនាករច្បាប់លាស់ចំនួន៣៣ ចំណុចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

³ <http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL>

⁴ នាយករដ្ឋមន្ត្រី១រូប, ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ០៩ រូប, ទេសរដ្ឋមន្ត្រី ១៥រូប, រដ្ឋមន្ត្រី ៣៣ រូប (រដ្ឋមន្ត្រីអមគណៈប្រតិភូ ១៤), រដ្ឋលេខាធិការ ១៨រូប

⁵ លើកទី១ផ្អែកលើព័ត៌មាន ឬចំណេះដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋផ្ទាល់, លើកទីពីរផ្អែកលើព័ត៌មាន ឬចំណេះដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ រួមទាំងព័ត៌មានដែល បានផ្តល់ជូនដោយវាគ្មិន

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង៖

១. លោក យង់ គឹមអេង	សមាជិកគណៈកម្មាធិការនាយក	០១៦ ៨២ ៨២ ១១
២. លោក គល់ បញ្ញា	នាយកប្រតិបត្តិ	០១២៩៤ ២០ ១៧
៣. លោក គឹម ឈន	អ្នកសម្របសម្រួលជាន់ខ្ពស់នៃកម្មវិធី	០១២ ៩៤ ២០ ១៩
៤. លោក សៀន ប៊ុនវិទូ	មន្ត្រីផ្នែកអង្កេត	០៨៩ ២១ ២១ ១០
៥. លោក យឿង សុធាវ៉ា	មន្ត្រីផ្នែកអង្កេត និងច្បាប់	០៩២ ៦៥ ៨៣ ១៨

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការ បោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួក ទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។